

ÝTÜ'den ARIKOPTER

Salý, 24 Pubat 2009

Ýlk Türk helikopteri 'Arýkopter' 2010'da deneme uçupuna başlayacak. ÝTÜ'de gerçekleştirilen ve bugüne kadar sýr gibi saklanan Planlama Teþkilatý'nýn talebi ve sađladýđý 35 milyon lira kaynakla 2002'de baþlatýlan proje kapsamında Ýstanbul Teknik Üniversitesi'nde (YTÜ) ilk yüzde 100 Türk helikopteri tasarlandı. Helikopterin özgün tasarýmýnyn yapıldýđý 'Havacýlýk Araþtýrma Uygulama Projesi' kapsamında üretilmekte olan prototip 2010'da tamamlanacak ve ilk deneme uçupunu yapacak.

SIR GÝBY SAKLANDI

Ulusal proje olduđu için bugüne kadar gizli tutulan helikopterin daha sonra üretimine de geçilecek. ÝTÜ Rektörü Prof. Dr. Muhammed Þahin, þimdilik ÝTÜ'nün simgesi olan arýdan dolayı 'Arýkopter' denilen helikopteri ilk kez AKÞAM'a tanıttý. Beþ yolcu kapasitesine sahip olacak tek pilotlu ve tek motorlu geleneksel bir helikopter olarak tasarlanan 'Arýkopter', yüksek güvenilirliđe sahip olacak. Düşük gürültü seviyesinde çalıþacak olan helikopter, bakým maliyeti de düşük olacak þekilde tasarlandı. 'Arýkopter', yüksek irtifa iþletim kabiliyetine sahip. Aský durumu, düşük hýzda gezinme ve uzun menzil seyir gibi çok yönlü iþlevleri gerçekleştirebilecek þekilde tasarlanan helikopter, kamuda ve özel þirketlerde ticari amaçla, özel seyahatlerde ve daha pek çok görevde kullanýlabilecek. Arýkopter ile acil tıp hizmetleri, yangýn kurtarma, çok amaçlý askeri, keþif hizmeti yapılabilecek.

Tasarým ve Motor Entegrasyonu sorumlusu Aydýn Mýsýrlýođlu'nun yürütücülüđünde süren projede bugüne kadar dönüþümlü olarak 150'ye yakýn mühendis ve araþtırmacı görev aldı. Projenin Prof. Dr. Gülsün Sađlamer'in rektörlüđü döneminde bir prototip üretmek amacıyla baþlatýldýđýný söyleyen Prof. Þahin, DPT'de projenin koordinatörü olarak görev aldýđýný belirtti. ÝTÜ'nün projeyi dýþarıdan hizmet alýmýyla tek babýna yürüttüđünü belirten Prof. Dr. Þahin, üniversitede bu amaçla Rotorlu Hava Araçları Tasarým ve Mükemmeliyet Merkezi'nin (ROTAM) kurulduđunu söyledi. Türk Havacýlýk ve Uzay Sanayii A.Þ. (TUSAP), Kara Kuvvetleri Komutanlýđý, Tataristan'daki AVIA, MVEN firmaları, Rus TSAGI ve Amerikalý Triumph, Georgia Tech firmalarýndan yapılan hizmet alýmılarıyla oluþturulan prototip Ankara'daki TUSAP tesislerinde montajlanýyor. Þahin, üretime geçilmesinin ardýndan helikopterin bütün parçalarının kendilerince üretilebileceđini ifade etti.

BAPBAKAN'DAN RANDEVU

Ortadođu ve yakýn çevrede ciddi bir pazarý oluþabilecek helikopterin üretime geçebilmesi için DPT'ye başvurduklarýný ancak destek alamadýklarýný belirten Prof. Dr. Þahin, projeyi geçen ay Devlet Bakaný Hayati Yazýcý'ya sundu. Yazýcý'nýn Bapbakan Erdođan'a ilettiđi üretim projesi için destek arayýþları

sürüyor. Bahin, Başbakan Erdoğan'dan randevu aldığını ve projeyi ona da anlatağını söyledi.

Tataristan'la ortak olabiliriz

TATARÝSTAN'DAKÝ

firmaların ortak üretim için teklif getirdiğini belirten Prof. Bahin, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Rusya ziyareti sırasında bu teklifin ona da götürüldüğünü söyledi. Bahin, 'Helikopterin üretimine geçildiğinde bunu üniversite tek başına yapamaz. TUSAŞ ya da Tataristan'daki firma ile birlikte yapabiliriz.

ÝTÜ Teknokent'te kurulacak bir şirket aracılığıyla üçlü bir mekanizmayla hayata geçirmek istiyoruz. Devlet destek vermezse de Tataristan ya da ABD'den bir firma ile üretmeyi düşünüyorum. Bu kadar emek boşa gitmemeli. Bu bir araştırma olarak kalmamalı. Emeđin yanısıra bir sürü yetipmiş insan var; değerlendirilmesi gerekiyor' diye konuştu.

Kaynak: http://www.aksam.com.tr/2009/02/19/haber/guncel/1150/itu_den_arikopter.html